

ทางเลือก ทางรอด ของวิถีเกษตรกรไทย ด้วยแนวคิดสหกรณ์และเกษตรกรรมยั่งยืน

ความพยายามสนับสนุนให้เกษตรกรหันมาปลูกพืชปลอดสารพิษตามแนวทางของ “เกษตรอินทรีย์” กลายเป็นเป้าหมายที่เกิดขึ้นในหลายพื้นที่ แต่การจะทำให้เกษตรกรลด ละ เลิกใช้ปุ๋ยและยาฆ่าแมลงแล้วกลับมาปลูกพืชด้วยวิธีเดิมนั้นเป็นเรื่องยาก แต่ที่นี้ “สหกรณ์การเกษตรลำพระเพลิง จำกัด ตำบลเมืองปัก อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา” ได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่าเกษตรอินทรีย์ เป็นทางเลือกและทางรอดที่สามารถเปลี่ยนชีวิตให้กับเกษตรกรได้จริง ด้วยการนำหลักการสหกรณ์มาเชื่อมโยงกับแนวคิดเกษตรกรรมแบบยั่งยืนทำให้สหกรณ์แห่งนี้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่สมาชิกและเกษตรกรด้วยการพัฒนาการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์เพื่อสร้างเครือข่ายร่วมกันในการแลกเปลี่ยนความรู้ของสมาชิกและคนในชุมชน และพัฒนาไปสู่ชุมชนเกษตรอินทรีย์โดยเน้นความปลอดภัยของผู้ผลิตและผู้บริโภค ส่งเสริมให้มีการผลิตเอง บริโภคเอง เป็นการช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของชุมชนทำให้สามารถช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์และเกษตรกรในชุมชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นเป็นอย่างมาก

น.ส.สุมาลี ทองธีระ ผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรลำพระเพลิง จำกัด เล่าว่าสหกรณ์การเกษตรลำพระเพลิง จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2520 โดยเป็นสหกรณ์ประเภทการเกษตรที่มีสมาชิกจำนวน 1,700 ครอบครัว จัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของบรรดาสมาชิก โดยวิธีช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีพื้นที่ดำเนินงานครอบคลุม 3 อำเภอ คือ อ.ปักธงชัย, โชคชัย และอำเภอเมืองนครราชสีมา เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่มีพื้นที่อยู่ในเขต

นายอ่าง เทียมสำโรง

โครงการชลประทานลำพระเพลิงให้ได้รับผลผลิตเพิ่มขึ้นและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สหกรณ์ได้ส่งเสริมและสนับสนุนสมาชิกสหกรณ์ทำการผลิตทั้งด้านพืชและปศุสัตว์แบบอินทรีย์ โดย

บ้านเมือง

Ban Muang
Circulation: 600,000
Ad Rate: 750

Section: กีฬา/ภูมิภาค

วันที่: พุธ 19 พฤศจิกายน 2557

ปีที่: 13

ฉบับที่: 4009

Col.Inch: 129.29 Ad Value: 96,967.50

หน้า: 15(บน)

PRValue (x3): 290,902.50 คลิป: ชาว-ดำ

หัวข้อข่าว: ทางเลือก ทางรอด ของวิถีเกษตรกรไทย ด้วยแนวคิดสหกรณ์และเกษตรกรรมยั่งยืน

นางสาวสุมาลี ทองธีระ

การส่งเสริมให้สมาชิกปลูกผักอินทรีย์, การปลูกข้าวโดยใช้แทนแดงเป็นปุ๋ยชีวภาพโดยทดลองดำเนินการหว่าน และใช้แทนแดงเป็นปุ๋ยชีวภาพให้ต้นข้าวแทนปุ๋ยเคมี ทำให้สมาชิกที่ปลูกข้าวสามารถลดต้นทุนไปได้ 20% ต่อไร่ ขณะเดียวกันก็ช่วยเพิ่มคุณภาพของข้าวและปริมาณผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า จาก 400 เป็น 800 กิโลกรัมต่อไร่, แนะนำวิธีการทำปุ๋ยหมักอย่างง่ายจากเศษวัสดุจากธรรมชาติ, การใช้เชื้อราช่วยย่อยสลายวัสดุอินทรีย์ต่างๆ หรือการทำปุ๋ยชีวภาพจากการเลี้ยงสุรทำ ให้ได้ปุ๋ยหมักและไบโอแก๊ส ฯลฯ เป็นการลดต้นทุนการผลิต และเพื่อนำผลผลิตเหล่านี้มาจำหน่ายให้กับสมาชิกและประชาชนโดยทั่วไป ซึ่งการดำเนินการประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี จน

สามารถเป็นแบบอย่างให้กับสมาชิกสหกรณ์ และเกษตรกรรายอื่นๆ ทั้งในพื้นที่และต่างพื้นที่อย่างต่อเนื่องตลอดมา

“ก่อนหน้านั้นเมื่อปี 2530 สหกรณ์ประสบปัญหาอย่างหนัก สมาชิกลาออกจากสหกรณ์เป็นจำนวนมากและสหกรณ์ประสบภาวะขาดทุน ที่ทำให้เราจะต้องเลิกกิจการ แต่ด้วยความที่พวกเรามีใจเป็นนักสู้ ก็พยายามค่อยๆ แก้ปัญหาไป จนได้รับงบประมาณความช่วยเหลือจากส่วนราชการ เพื่อมาทำเรื่องชลประทานและเก็บไว้เป็นทุนสำรองของสหกรณ์ฯ และกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งเพื่อตั้ง

ความศรัทธาจากสมาชิกขึ้นมาด้วย ซึ่งหลังจากปัญหาต่างๆ พุเลาลง สหกรณ์ฯ ก็เริ่มหันมาแนะนำให้สมาชิกทำการเกษตรอินทรีย์ โดยเริ่มจากการให้สมาชิกสหกรณ์ลดการใช้ปุ๋ยเคมีและเข้าไปแนะนำวิธีการทำปุ๋ยชีวภาพเพื่อลดต้นทุนการผลิต อีกทั้งเพื่อเป็นการรักษาสุขภาพของสมาชิกที่จะได้รับผลกระทบจากการใช้สารเคมีแล้วยังได้ผลิตอาหารที่ปลอดภัยให้กับผู้บริโภคด้วย”

น.ส.สุมาลี บอกว่า สำหรับความสนใจ

ในการทำเกษตรอินทรีย์นั้นเกิดจากการได้มีโอกาสไปศึกษาดูงานภายใต้โครงการพัฒนากลุ่มอาชีพของสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทย ซึ่งเป็นโครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างรัฐบาลไทยโดยกรมส่งเสริมสหกรณ์และรัฐบาลญี่ปุ่น เมื่อปี 2551 ที่ประเทศญี่ปุ่น การไปศึกษาดูงานในครั้งนั้น มีทั้งเรื่องเกษตรอินทรีย์และตลาดเกษตรกร (Farmer Market) และเมื่อได้เห็นตัวอย่างความสำเร็จดังกล่าว หลังจากกลับมาจึงนำความรู้ที่ได้ไปแนะนำให้สมาชิกและทำแปลงทดลองผักปลอดสารพิษ

บ้านเมือง

Ban Muang
Circulation: 600,000
Ad Rate: 750

Section: กีฬา/ภูมิภาค

วันที่: พุธ 19 พฤศจิกายน 2557

ปีที่: 13

ฉบับที่: 4009

Col.Inch: 129.29 Ad Value: 96,967.50

หน้า: 15(บน)

PRValue (x3): 290,902.50 ศิลปะ: ชาว-ดำ

หัวข้อข่าว: ทางเลือก ทางรอด ของวิถีเกษตรกรไทย ด้วยแนวคิดสหกรณ์และเกษตรกรรมยั่งยืน

ขึ้นที่สหกรณ์ฯ ผลผลิตที่ได้ก็ไปนำมาจำหน่ายที่หน้าสำนักงานสหกรณ์ฯ ทุกวันอังคารโดยได้รับความสนใจจากผู้บริโภคในชุมชนและหน่วยงานราชการต่างๆ เป็นอย่างมากและมีการเรียกร้องจากผู้บริโภคให้เปิดเป็นร้านค้าเพื่อจำหน่ายพืช ผัก ผลไม้ปลอดสารพิษ สหกรณ์ฯ จึงได้ทำการส่งเสริมสมาชิกปลูกพืช ผัก ผลไม้ปลอดพิษ โดยร่วมทำงานวิจัยและไปอบรมความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์ที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (มทส.) และได้ก่อสร้างตลาดเกษตรกร (FARMER MARKET) ซึ่งเป็นตลาดแบบเครือข่าย เพื่อมุ่งหวังในการจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์กลุ่มอาชีพสหกรณ์ที่มีคุณภาพให้กับผู้บริโภคได้อย่างทั่วถึง โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบและส่งเสริมในเรื่องนี้ได้เข้ามาร่วมทำวิจัยและสำรวจความต้องการของผู้บริโภคทั้งด้าน ข้อมูลการตลาดและการจำหน่าย และนอกจากการผลิต พืช ผัก ผลไม้ อินทรีย์แล้วนั้น ปัจจุบัน สหกรณ์มีการเกษตรลำพระเพลิง จำกัด สามารถสร้างตราสินค้าอินทรีย์ให้เห็นที่รู้จักกันเป็นอย่างมาก และเตรียมพร้อมที่จะขยายไปยังตลาดต่างประเทศ เช่น จีนและญี่ปุ่น เป็นต้น

“เป้าหมายต่อไปของสหกรณ์ฯ คือการก้าวไปสู่การผลิตอาหารที่ปลอดภัย ซึ่งเราต้องหาแนวร่วมให้มากขึ้น และเราจะทำธุรกิจทุกอย่างที่เอื้อประโยชน์ให้กับสมาชิก พร้อมทั้งจะดูแล

สมาชิกอย่างทั่วถึง ดูแลใกล้ชิด เหมือนดังครอบครัว เพราะสมาชิกคือเป็นเจ้าของสหกรณ์ที่แท้จริง” นางสาวสุมาลี บอก

ตัวอย่างของสมาชิกที่ประสบความสำเร็จนั้น เห็นได้จากชีวิตของ “นายอ่าง เทียมสำโรง” ซึ่งเป็นเกษตรกรต้นแบบเกษตรอินทรีย์ของสหกรณ์การเกษตรลำพระเพลิง ที่มีพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ที่ ต.บ่อปลาทอง อ.ปักธงชัย จ.นครราชสีมา นายอ่างเป็นเกษตรกรต้นแบบที่สามารถนำความรู้ที่ได้ทำเกษตรอินทรีย์แบบครบวงจร เช่น ปลูกผักอินทรีย์ ปลูกข้าวระบบต้นเดียว เลี้ยงสุกร ทำปุ๋ยหมักชีวภาพ ตลอดจนทำไบโอดีเซลขนาดระดับครัวเรือน นอกจากนี้ยังได้ผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้นโดยใช้ระบบการปลูกข้าวต้นเดียวจากเดิม 400-500 กิโลกรัมต่อไร่เพิ่มขึ้นเป็น 830 กิโลกรัมต่อไร่ และมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการขายผัก

อินทรีย์ 12,000 บาทต่อเดือน อีกทั้งยังมีรายได้จากการเลี้ยงสุกร 5 ตัว 10,000 บาท ในเวลาเพียง 6 เดือนและเกิดเป็น “ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์” เพื่อให้เกษตรกรและคนทั่วไปเข้ามาศึกษาดูงานอีกด้วย

แนวคิดสหกรณ์และแนวคิดเกษตรกรรมยั่งยืน มีเป้าหมายร่วมกันคือ “นำไปสู่การกินดี อยู่ดี มีความเป็นธรรม และสันติสุขในสังคม” แนวคิดเกษตรกรรมยั่งยืนเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนภาคการผลิต ขณะที่แนวคิดสหกรณ์เป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนทั้งการสนับสนุนภาคการผลิตและภาคการตลาด โดยเฉพาะสหกรณ์ภาคเกษตรมีการดำเนินธุรกิจที่สามารถตอบสนองวงจรธุรกิจได้ตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ดังนั้นหากเกษตรกรไทยนำแนวคิดทั้งสองไปเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนวิถีเกษตรของตน เกษตรกรไทยก็จะได้เปลี่ยนชีวิต มีความกินดี อยู่ดี มีความสุข และพึ่งตนเองได้ อย่างยั่งยืน

จรัส ลีลาศิลป์/รวันต์ บุตรภอก : รายงาน